

14 consells per escriure millor

Recomanacions dels professors del màster en creació literària de la UPF Barcelona School of Management

A escriure se n'aprèn escrivint, però hi ha maneres de fer aquest camí més enriquidor. El màster en creació literària (<https://www.barcelonaschoolofmanagement.upf.edu/ca/master-en-creacio-literaria>) de la UPF Barcelona School of Management (<https://www.barcelonaschoolofmanagement.upf.edu/ca>), l'escola de postgrau de la Universitat Pompeu Fabra, ens ensenya a crear, a revisar i a corregir l'estil d'allò que escrivim. A tenir criteri per saber valorar tant les nostres obres com les dels altres, ja siguin clàssiques o contemporànies. A conèixer les particularitats dels diversos gèneres i subgèneres. A descobrir el panorama editorial i els camins més efectius per publicar una obra.

Està adreçat a graduats de qualsevol àmbit que sentin passió per escriure i llegir. S'impartirà del 15 d'octubre del 2018 al 30 d'abril del 2019 (els dilluns, dimarts i dimecres de 17:00 a 21:00) i en podeu trobar més informació en aquest enllaç (<https://www.barcelonaschoolofmanagement.upf.edu/ca/master-en-creacio-literaria>). Llegim 14 consells dels professors (narradors, poetes, traductors, periodistes, novel·listes i crítics literaris) que l'imparteixen.

Foto: Drew Coffman

1. Llegeix estratègicament. La millor manera de millorar l'escriptura és millorar la lectura.

Llegeix estratègicament: espia la tècnica de l'autor; analitzant el seu estil o la seva veu narrativa o els seus personatges; apropiant-te de tot allò que et sigui útil per als teus propis textos. [Jorge Carrión]

2. Conforma una filosofia d'escriptura. L'única manera d'escriure alguna cosa viva és a partir de la consciència del caràcter i dels motius de la mateixa escriptura. Com és la teva proposta? Quins són els teus interessos literaris? De quins autors beus i a quins responsos? Quina mena d'escriptor ets? [Mónica Ojeda]

3. Gaudeix del que és aliè com si fos propi. Gaudeix del fet de no haver d'escriure *Moby Dick*, *A la recerca del temps perdut*, *Lolita*, *Escorxador núm. 5* o *La invenció de Morel* (substitueix els títols anteriors pels que preferis) i experimenta la felicitat de poder-los llegir. Pensa que, en cas d'haver-los escrit, no podries tastar el plaer de llegir-los. Escriu, en canvi, llibres propis que honorin i celebrin la lectura d'aquells llibres aliens. I, si hi ha sort, que aquests llibres teus et facin pensar algun dia que hauria sigut formidable que els haguessin escrit altres per així poder-los llegir. Que alguna cosa teva t'agradi tant com per desitjar no haver-la escrit mai. [Rodrigo Fresán]

4. Escolta i vampiritza. El material més valuós per escriure diàlegs vívids és a la cua del pa, a la parada del bus, en un sopar amb amics. Les associacions improbables quan penses des de zero però naturals quan ets al carrer, les correccions aprofitables, els circumloquis previs al missatge. S'escriu a l'escriptori però també deambulant. [Robert Juan-Cantavella]

5. Compara't amb tu mateix. No m'agrada donar consells: prefereixo agafar-los prestats de gent més sàvia. Com aquest, de William Layton, el gran mestre d'actors: "No t'has de comparar mai amb els altres, perquè sempre hi haurà algú millor o amb més sort. El que és efectiu és comparar-se amb l'anterior d'un mateix." [Marcos Ordóñez]

6. Recorda que la literatura és art. Escriptura: cirurgia i cartografia amb paraules. Literatura: experiència més experiment. Art: la màscara i allò que roman quan cau la màscara. [Rafael Argullol]

7. Llegeix poesia i filosofia. Sense detriment del gènere que vulguis escriure, la poesia t'obliga a pensar en el llenguatge, a ser concís, a sentir les seves possibilitats físiques; i la filosofia t'obliga a pensar, a explorar l'abisme i a resoldre problemes. D'altra banda, escriure bé no és només una qüestió de gramàtica, sintaxi i estil, és una qüestió de saber mirar primer i de projectar la imaginació després, i amb això trobar la veu i el to propis o justos, l'estructura orgànica, i és per això que el coneixement de les altres arts, sobretot les plàstiques, és fonamental per a un escriptor amb ambició vertadera. [Valerie Miles]

8. Escriu a favor de les coses de les quals estàs en contra. Crea un personatge amb qui tindries una discussió sobre qüestions de principi. No en facis una caricatura, no el descriguis com si estigués equivocada, no el menystinguis. Comença explicant quins gestos fa, i com es mou; després, esforça't per entendre la lògica parcial dels seus raonaments; valora les seves argumentacions com valors les teves o les de ta mare. Imagina una situació que l'hagi fet patir, una altra en què hagi estat tractat de manera injusta, una altra en què hagi estat incomprès. [Eloy Fernández Porta]

9. Escriu el contrari del primer que et passi pel cap. Per exemple, si volies explicar que els dies de pluja són ideals per anar al cinema, escriu alguna cosa com: "Cel ras, llum a les façanes d'aquesta banda i del davant: desig irresistible d'anar al cine". [Edgardo Dobry]

10. Llegeix altres autors i comparteix els teus textos. Es neix escriptor com qui neix amb oïda per a la música o amb facilitat per dibuixar. El que és difícil és fer-se escriptor, és a dir, vèncer la facilitat innata que només porta a la improvisació. I un escriptor o una escriptora es fa llegint, entenent el procés de l'escriptura, els obstacles amb què s'ha trobat un narrador i com els ha superat o no superat; i compartint el que escriu un mateix per estimular el sentit autocrític. [Juan]

Antonio Masoliver Ródenas]

11. Llegeix i rellegeix tot el que escriguis. Recita-ho en veu alta o fes que ressoni repetint-ho dins la ment per a fer-ho més teu, perquè la memòria contribueixi a millorar-ho, perquè percebràs el que sobra o desentona i acabarà per quedar-hi el que importa. [José María Micó]

12. Busca l'única manera possible. Si de veritat tens alguna cosa a dir, només hi ha una manera de dir-ho. L'escriptura conscient és el camí per arribar a unir les dues coses. [Flavia Company]

13. Escriure és esborrar. Crec que el que vaig entendre més tard és que escriure és esborrar: treure al marbre tot el que li sobra -deia Miquel Àngel. No deixar ni una sola paraula que no s'hagi guanyat el dret a quedar-se després d'una aferrissada, titànica baralla. (Triar, per exemple, entre "aferrissada" i "titànica", i deixar només una de les dues paraules. Quina preferiu?) [Martín Caparrós]

14. Editar és una altra forma d'escriure. Editar és com dirigir una orquestra creativa, en què el text és el solista però no l'únic instrument, en què tots els diversos àmbits del procés de definició d'un llibre han de ser harmonitzats per interpretar una mateixa música. [Iolanda Batallé]

[Antonio Orejudo va formar part d'una de les conferències que proposa aquest màster]
V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=UHfyqRM3EVw>